

ført saadanne Bygninger for deres egne Penge, skal i al Fremtid betale Skat. Jeg synes, at Retfærdighedsbegrebet efterhaanden bliver mere og mere mærkværdigt, hvis man mener, at dette har noget med Retfærdighed at gøre.

Skulde jeg sige, hvorfor jeg mener, at Jorden ikke alene kan eller bør bære alle de faste Skatter, og hvorfor den Kritik, der jævnlig høres over, at Hartkornsskatterne blev ophævet, er urimelig, vil jeg gerne anføre et Par Ting til Belysning deraf. I 1902—03 var de faste Skatter 13,4 Mill. Kr., i 1921—22 84,5 Mill. Kr., men ser vi paa, hvad disse Beløb er medgaaet til, er der til sociale Udgifter i Amt og Kommune i 1921—22 medgaaet 48 Mill. Kr., til Skolevæsenet 22 Mill. Kr., til Vejvæsenet 30 Mill. Kr., til Retsvæsenet 4 Mill. Kr., til Administrationsudgifter 4 Mill. Kr. og til Renter af Gæld 8 Mill. Kr., medens andre Udgifter andrager 9,5 Mill. Kr. Desuden er der benyttet til Afdrag af Gæld 45 Mill. Kr. og til Forøgelse af Aktiver 16,5 Mill. Kr. Naar vi ser paa disse mægtige Byrder, som Amts- og Sognekommunerne efterhaanden har maattet paatage sig, tror jeg, det er Bevis nok for, at det vilde være ganske urimeligt, om man i saadanne Stationskommuner, som jeg har nævnt, vilde lægge al Skatten over paa Jordværdien, enten det sker i Form af Hartkornsskat eller i Form af udelukkende Grundskyldbeskatning.

Det vil i den førnævnte Kommune beløbe sig til en Skat til Kommunen af 144 Kr. pr. Td. Hartkorn, og overført paa ren Grundskyld til Amt og Kommune vil man komme til at svare 3,45 pCt. af Grundværdien i Skat til Amt og Kommune. Naar man nu ser, at i denne Kommune har Landbrugsejendommene kun en Værdi af 3 Mill. og Ikke-Landbrugsejendommene en Værdi af 4 Millioner, vilde det være i højeste Grad uretfærdigt, om Landbruget skulde betale Stationsbyens Udgifter til social Forsorg, Skolevæsen, Vejvæsen o. s. v. De andre Ejendomme bidrager snarere i højere Grad til, at de forskellige Udgifter i Kommunen stiger, og derfor bør de ogsaa være med til at bære disse Udgifter, hvis der skal være nogen Rimelighed i det.

Man siger ganske vist, at Bygningerne er arbejdsskabte Værdier, der ikke maa beskattes. Som om man i øvrigt afholdt sig fra at beskatte arbejdsskabte Værdier! Hvad er det i øvrigt, vi beskatter? Det er jo Formue og Indkomst, og er det ikke arbejdsskabte Værdier? Hvad har overhovedet Værdi, hvis der ikke gøres et Ar-

bejde ved det? Der er overhovedet ingen Værdi i Jorden, uden man arbejder med den, der kommer ingen Frembringelser af Jorden, uden man nedlægger et Arbejde i den. Det er akkurat med Jorden for Landmanden som med Fabrikken og dens Maskiner for Fabrikanten, der kommer ingen Værdier nogetsteds, uden der nedlægges et Arbejde.

Hvad jeg her har sagt, gælder særlig Beskatningen til Amt og Kommune. Undersøger man Forholdene i Byerne, skulde man paa Forhaand mene, at det vilde være lettere at skabe en retfærdig Beskatning i Form af Grundværdibeskatning dér fremfor i Landkommunerne, hvor der baade findes Landejendomme og Byejeendomme; men hvis Forslaget virker uretfærdigt i Landkommunen, og efter min Mening virker det dér i højeste Grad uretfærdigt, bliver Uretfærdigheden absolut ikke mindre i Bykommunerne. Gaar man en Gade i en Provinsby igennem, undersøger den Ejendom for Ejendom og opstiller en Beregning af deres Beskatning efter Ejendomsskyld og efter Jordværdi alene, er der ikke Tvivl om, at man vil komme til det Resultat, at skal der være Tale om retfærdig Beskatning, bliver Retfærdigheden større ved Beskatning efter Ejendomsskyld end efter Jordværdi.

Lad mig tage to Ejendomme, der ligger ved Siden af hinanden, en temmelig ny Ejendom med flotte Butikker og fine Beboelser til en Værdi af 175 000 og med en Jordværdi af 20 600 eller 11,8 pCt., og ved Siden af bor der en lille Haandværksmester i en ældre, men brugbar Ejendom, hvor Værdien er 30 000 og Jordværdien 22 400. Regner man nu med den Beskatning, der er Forslagets Endeformaal, 15 pro mille af Grundværdien, hvortil jeg antager vil svare 5 pro mille af Ejendomsskyldværdien, og regner man fremdeles med et Bygningsfradrag af 6 000, som antagelig vil kunne være passende i en saadan mindre Provinsby, bliver Resultatet, at den store Ejendom til 175 000 Kr. vil faa en Ejendomsskyldskat af 845 Kr., men en Grundskyldskat paa 309 Kr. Den lille Haandværksmester vil derimod faa en Ejendomsskyldskat paa 120 Kr., men en Grundskyldskat paa 336 Kr. Den lille Haandværker, der bor ved Siden af den store Ejendom, vil altsaa faa større Beskatning efter Grundværdien end hans Nabo. Jeg tror ikke, at der er nogen, som kender det paagældende Forhold, der vil mene, at der er noget rimeligt og rigtigt deri. Og tager vi saa igen en Ejendom,